

Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасының «Қостанай қаласы білім бөлімінің № 10 жалпы білім беретін мектебі» КММ қызметіндегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижелері бойынша талдамалық анықтама
2021 жылдың 1-ші жартыштырылдығы

Қостанай қаласы

29.06. 2021 ж.

Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы «Қостанай қаласы білім бөлімінің № 10 жалпы білім беретін мектебі» КММ қызметінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді (01 қантар 2021 жылдан – 29 маусым 2021 жылға дейін). Ішкі талдау КР сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды тыралы 2015 ж. 18 қарашадағы Заңының 8 бабы 5 тармағына, КР мемлекеттік қызметіне және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2020 жылғы 7 сәуранде бекітілген сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізуудің әдістемелік нұсқаулығына сәйкес, сонымен қатар мектеп директорының 2021 жылдың 20 маусым № 107 «Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы» бүйрекі негізінде 2021 жылғы 22 маусымнан 2021 жылғы 29 маусымға дейін Қостанай облысы әкімдігінің білім бөлімінің басқармасы «Қостанай қаласы білім бөлімінің № 10 орта мектебі» КММ қызметіндегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау 2021 жылдың 1-ші жартыштырылдығына жүргізілді.

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі жұмыс тобының құрамы:

Алтай Қ.Т. директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары – жұмыс тобының төрайымы.

Жұмыс тобының мүшеслері

Аблайханова А.К. - директордың кәсіби ісі жөніндегі орынбасары.

Курганбекова У.А. – бас есепші.

1. Персоналды басқару

Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы «Қостанай қаласы білім бөлімінің № 10 жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде (әрі қарай № 10 жалпы білім беретін мектеп) еңбек функциялары келесі қызмет бағыттары бойынша жүзеге асырылады: әкімшілік қызмет, педагогикалық қызметте, шаруашылық қызмет. Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтегі ішік тәуекелдеріге жүргізілген талдау № 10 жалпы білім беретін мектебінде персоналды басқаруы КР қолданыстағы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатынын КР Еңбек кодексіне, КР «Білім туралы» Заңына, КР «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңына, педагогикалық әдеп-қағидаларына сәйкес жүргізіледі.

Оз кезегінде басқару қызметі келесі бағыттардағы басқару функциялары арқылы жүзеге асырылады: тәрбие жұмысы, ғылыми-әдістемелік жұмыс, дарынды оқушылармен жұмыс, оку жұмысы, материалдық – техникалық қамтамасыз ету.

Ұжымның штаты 111 адамды құрайды, оның ішінде педагогтар мен тәрбиешілер — 72, 36 адам техникалық персонал.

Ұжымның нақты саны 110 адамды құрайды, оның ішінде 72 мұғалім (оның ішінде 11 мұғалім бала күтімі демалысында және 35 техникалық персонал (оның ішінде 5 адам бала күтімі демалысында, қоса жұмыс атқарғыш 3 адам). Бұғынгі күні 3 вакансия бар: - 1 инженер ЭВМ, 1 сантехник, 1 іс жүргізуші. Вакансиялар «Еңбек» сайтында жарияланды.

Этникалық ұлттық құрамы бойынша ұжымның 91,8 % қазақтар, 6,3 % орыстар, 0,9 % украиндер, 0,9 %.чуваштар.

Оның ішінде мұғалімдер құрамының ұлттық құрамы: 96 % қазақтар, 2,6 % орыстар – 2, 1,3 %.чуваштар.

Техникалық персоналдың этникалық ұлттық құрамы : 82,3 % қазақтар, 14, 7 % орыстар, 2,9 %украиндер.

2021 жылдың 1 –ші жартыжылдығында техникалық персоналдан **4 адам жұмыстан шықты** (басқа жұмысқа аудисуына байланысты), мұғалімдер тарапынан жұмыстан шыққан адам жоқ.

2021 жылдың 1-ші жартыжылдығында **13 адам жұмысқа қабылданды**, оның ішінде **10 адам техникалық персонал, 3 адам мұғалімдер** (оның ішінде **1 адам жас маман**).

Педагогикалық ұжымның сапалық құрамы талдай келе, ұжымда педагогтардың біліктілік санаттарына ие екендігін атап өткен жән. Бұл педагог –шебер -1, педагог-зерттеуші - 24, педагог-сарапшы -11, педагог-модератор - 14, педагог-жоғары санатты -2, 1 санаттағы - 3, 2 санаттағы – 3 және санаты жоқ - 2.

Әкімшілік құрам арасында орынбасардың саны - 6, оның ішінде педагог-зерттеуші - 4, педагог-сарапшы –жоқ, педагог-модератор - 1, 1-ші біліктілік санаты - жоқ, және санатсыз жоқ.

Жасы және жұмыс етілі бойынша: техникалық персоналдың құрамының орташа жасы **51**, мұғалімдердің орташа жасы **42**, әкімшілік – жұмыс етілі

орта есеппен 12 жыл. 2 зейнеткер жасындағы техникалық персоналдан жұмыс жасайды. Зейнетке дейінгі жастағы жұмысшылар 8 адам, оның ішінде 5 мұғалім, техникалық персонал 3 адам.

Осылайша, сапалы құрам білім беру үйімі ретінде жұмыс істеуіне мүмкіндік береді. Ұжым тұрақты.

Қызметкерлерді оқытудан, біліктілігін арттырудан өту мерзімдері мен тәртібі аттестаттаудың және курстық қайта даярлаудың перспективалық жоспарларымен регламенттелген, Қазақстан Республикасының Білім беру саласындағы заннамасының негізінде және оған сәйкес жүзеге асырылады. Аталған мерзімде аттестаттаудан өткен мұғалімдер болған жоқ.

Тексерілетін кезеңде — 2021 жылдың 1-ші жартышылдығында біліктілікті арттыру курсарында 4 адам өтті. Аттесталатын мұғалімдермен педагог қызметкерлерді аттестаттаудан өткізу қағидалары мен шарттарын сақтау мәселелері бойынша жеке және топтық онлайн әңгімелесулер мен консультациялар өткізілді.

Тәлімгерлікті үйімдастыру ережесін және тәлімгерлікті жүзеге асыратын мұғалімдерге қойылатын талаптар бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрлігінің 24.04.2020 ж. № 160 бұйрығы және № 10 мектебінің педагогикалық кеңесінің шешімі (28.08.2020 ж. № 1 хаттама), «Костанай қаласы әкімдігінің білім бөлімінің № № 10 орта мектебі» ММ 2021 жылғы № 35 бұйрығы негізінде келген жас маманға тәлімгер бекітілді.

"Бөлімшенің үйімдастырушулық-басқарушылық қызметінде сыйайлар жемқорлық тәуекелдерін анықтау" бағыты бойынша мұдделер қақтығысының болу фактілері анықталған жоқ.

Ұжым тұрақты жұмыс істейді, кадрлардың тұрақтамауы шамалы, сондай-ақ қабылданған сыйайлар жемқорлыққа қарсы шектеулер мен тыйымдардың бұзушылықтары анықталған жоқ.

Тәртіптік тәжірибелі талдай отырып, № 10 орта мектеп үжымының мүшелері 2021 жылдың 1-ші жартышылдығында сыйайлар жемқорлыққа қарсы заннаманы, еңбек заннамасын бұзғаны үшін тәртіптік жаупкершілікке тартылмады. Мектепте мұдделер қақтығысы болған жоқ.

Жалпы № 10 орта мектеп үжымының қызметі жүктелген функциялар мен міндеттерді жүзеге асыруға бағытталған.

2. «Мемлекеттік қызметтер көрсету»

Қазіргі уақытта № 10 орта мектепте 7 мемлекеттік қызмет көрсетеді.

1. «Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін бағдарламалары бойынша оқыту үшін ведомстволық базыныстырылғына қарамастан білім беру үйімдарына құжаттарды қабылдау және оқуга қабылдау» (маусынан тамызга дейін).

2. «Бастауши, негізгі орта, жалпы орта білім беру үйімдары арасында балаларды ауыстыру үшін құжаттарды қабылдау» (2020 жылғы шілдеден бастап).

3. "Негізгі орта, жалпы орта білім туралы құжаттардың телнұсқаларын беру".
4. «Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру үйымдарына денсаулығына байланысты ұзақ уақыт бойы бара алмайтын балаларды үйде жеке тегін оқытууды үйимдастыру үшін құжаттарды қабылдау».
5. "Мемлекеттік білім беру мекемелеріндегі білім алушылар мен тәрбиенушілердің жекелеген санаттарына қала сыртындағы және мектеп жанындағы лагерьлерде демалуы үшін құжаттар қабылдау және жолдама беру".
6. "Жалпы білім беретін мектептерде білім алушылар мен тәрбиенушілердің жекелеген санаттарына тегін тамақтандыруды ұсыну үшін құжаттар қабылдау".
7. «Педагогикалық қызметкерлерге және оларга теңестіріген адамдарға мектепке дейінгі тәrbие мен оқыту бағдарламаларын іске асыратын, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейін біліктілік санаттарын беру (рәсімдеу) үшін аттестаттауга құжаттар қабылдау».

2021жылғы 1-ші жартыжылдық бойынша № 10 орта мектепте қызмет көрсетуге 59 өтініш түсті. Оның ішінде «Сакура» 22 арқылы оқушы мектепке қабылданды, 37 оқушы кетті. Мемлекеттік қызметті алудан бас тарту, қызметкерлердің сапасына немесе қызмет көрсету мерзіміне қатысты келіп түскен шағымдар болған жоқ.

"Мемлекеттік білім беру мекемелеріндегі білім алушылар мен тәрбиенушілердің жекелеген санаттарына қала сыртындағы және мектеп жанындағы лагерьлерде демалуы үшін құжаттар қабылдау және жолдама беру". Мемлекеттік қызмет беру бойынша жекелеген санаттардағы 6 оқушы қала сыртындағы сауықтыру «Болашақ» лагеріне жіберілді, 138 000 тенге бюджеттен жұмсалды. Мектеп жанындағы жазғы аландарға қатысатын жекелеген санаттардағы 7 оқушыларға тегін тамақтану үйимдастырылды, бюджеттен жұмсалған қаражаттын суммасы 22 400 тенге.

Мектепте мемлекеттік сатып алу көлемі 1-ші жартыжылдықта 72 болды, оның ішінде жұмсалған қаражаттың суммасы 36 146,6 т.. Оның ішінде ашық конкурстарға мектеп қатысқан жоқ. Баға ұсыныстардың сұранысы 17 , оның ішінде 3482,9 суммасына, бір көзден жасалмаған баға ұсыныстар бойынша сұраныстар 7, оның ішінде 831,4 суммасына. Ашық тауар биржалары арқылы және аукцион арқылы мемлекеттік сатып алу жасалған жоқ. Бір көзден тікелей келсімшарт арқылы жасалған мемлекеттік сатып алу көлеме 48, оның ішінде жұмсалған қаражаттың суммасы 31832,6 т.

Мектептің мемлекеттік қызметтерді көрсету мен мемлекеттік сатып алу бойынша уәкілетті органдардан тексеріс 2021 жылдың 1-ші жарты жылдығында болған жоқ.

№ 10 жалпы орта білім беретін мектептің сайтында мемлекеттік қызмет көрсету туралы актарат үнемі жаңартылып отырады, мемлекеттік қызметтер орналастырылады. Мектепте өзіне-өзі қызмет көрсету бұрышы бар.

Мемлекеттік қызметтерге жауапты адамдар ай сайын көрсетіліген мемлекеттік қызметтердің есебін жүргізеді және осы ақпаратты Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы «Қостанай қаласы білім бөлімі» КММ жібереді. Мемлекеттік қызметтердің ұсыну және олардың саласын жақсарту мәселелері тоқсан сайын № 10 жалпы орта мектебінің директорымен кездесуде қаралады. Жыл бойы жауапты тұлғалар мемлекеттік қызметтерді көрсету саласын арттыру бойынша семинар-тренингтерге қатысты. Мемлекеттік қызмет көрсетуге жауапты директордың орынбасарлары Биримжанова А.К., Бисенова Ж.М., Сайпилова А.А. 18.03.2021 ж. «Басқарушылық жалпыға білім беру: нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету және мемлекеттік қызметтің саласын арттыру» тақырыбында өткен онлайн-семинарға қатысып Мемлекеттік қызметтерді уақытылы сапалы көрсетуге байланысты болып жаткан өзгерістер туралы хабардар болуға, өз жұмысын дұрыс ұйымдастыруға және қажетті құжаттарды рәсімдеу сауатты жүргізуге мүмкіндік алды. 2021 жылдың ақпан айында әлеуметтік педагог Жаппасбаева Г.Б. «Мемлекеттік қызметтерді көрсету» бойынша семинарға қатысты. Нәтижесінде мемлекеттік қызмет көрсету мерзімдерін бұзу және шағымдар жоқ.

Мәселелер: Ата-аналар компьютерлік сауаттылық дағдыларын нашар менгерген және электрондық жүйемен өз бетінше жұмыс істей алмайды. Мемлекеттік қызмет көрсету уақытын арттырады.

3. «Рұқсат беру функцияларын іске асыру»

№ 10 мектеп рұқсат беру қызметін іске асырмайды.

4. «Бақылау функцияларын іске асыру»

№ 10 мектеп бақылау функцияларын іске асырмайды

5. "Мектептің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындаитын басқа мәселелер"

Білім беру үйімдістірүшілік-басқарушылық Сыбайлар жемқорлыққа қарсы қызметінің тиімділігі, оның ішінде оның іс-шараларын іске асыруға мектеп қоғамдастырының қатысуымен қамтамасыз етіледі. Осы мақсатта Қостанай қаласы әкімдігінің білім бөлімінің № 10 орта мектебі» ММ әкімшілігі ата-аналар үшін жазбаша, ауызша түрде мектеп ұжымының мүшелерімен өзара әрекеттесу барысында кездескен сыбайлар жемқорлық фактілері туралы шағымдар мен өтініштер беру мүмкіндігін қамтамасыз етті.

Әкімшілік мүшелері кестеге сәйкес азаматтарды қабылдайды. Қабылдау уақыты туралы ақпарат ақпараттық стенде орналастырылған.

2021 жылдың 1-ші жартыжылдық аралығында жеке тұлғалардан 18 өтініш келіп түсті. 18-дің барлығы ата-аналардан түсті, олардың барлығы қанақаттандырылды, өйткені барлығы балалардың сабактардан босату болып келді, отбасылық жағдайлар мен тыс жерлерге демалуға баруға байланысты болды. Барлық өтініштер қаралып, қанақаттандырылды, түскен шағым жоқ.

Оку жылшының басынан бастап оқушылар мен ата-аналар үшін мектепте 224833 "сенім телефоны" жұмыс істейді, ол бойынша толғандыратын мәселелер бойынша жүргінуге болады және электрондық жәшік жасалды олар өз өтініштерін жібере алады. Электрондық пошта, сенім телефонының мекенжайы туралы хабарландырулар мектеп, АЖҚ фойесіндегі ақпараттық стендерде орналасқан және оқушылар мен ата-аналардың назарына жеткізілген.

Мектепте 20 оқушы кіретін "Адал Ұрпак" ерікті клубы құрылды. Мектеп клубы қызметінің мақсаты жоғары өнегелі, жауапты, бастамашыл және әлеуметтік Құзыретті азамат пен патриоттың қалыптасуы мен дамуы үшін мектепте жағдай жасау болып табылады.

Мектептің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қимыл бойынша іс-шаралар жоспарына сәйкес сыйбайлас жемқорлыққа қарсы көзқарасты қалыптастыру, оқушылардың құқықтық санаы мен құқықтық мәдениетінің деңгейін арттыру мақсатында 2021 жылғы 1-ші жартыжылдығында мектепте Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша іс-шаралар өткізілді.

1-ші жартыжылдық аралығында мектепте келесі іс-шаралар өткізілді:

- педагог қызметкерлермен кеңес;
- 2-11 сыныптарда "Оқушылар сыйбайлас жемқорлыққа қарсы" суреттер конкурсы;
- 2-4 сыныптардағы сынып сағаттары;
- 5-8 сыныптардағы сынып сағаттары;
- "Қылмыс пен жаза", қоғамтану сабағы, 9-10 сыныптар;
- "Құқықтық мемлекет", қоғамтану сабағы, 11 сынып;
- 10-11 сынып оқушыларының сыйбайлас жемқорлық мәселесіне қатысты сауалнамасы;
- "Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы құрестің әлемдік тәжірибесі" тақырыбы бойынша қоғамтану пәнінен ашық сабак».

2-11 сыныптарда "Оқушылар сыйбайлас жемқорлыққа қарсы" тақырыбында суреттер конкурсы өткізілді. Аталған іс-шараға 23 оқушы қатысты. Оқушылардың үздік суреттері "оқушылар сыйбайлас жемқорлыққа қарсы" марарапатталды. 6-сынып оқушылары сыйбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыпта плакат шығарды.

3-сыныптарда сынып жетекшілері "Ұрлық-қылмыс" тақырыбында сынып сағаттарын өткізді. Сынып сағаттардың мақсаты құндылық бағдарларын тәрбиелеу және балалардың сыйбайлас жемқорлыққа қатысты азаматтық ұстанымын қалыптастыру үшін қажетті қабілеттерін дамыту болды. 9-10 сынып жетекшілері сынып сағаттарын "Сыйбайлас жемқорлық және адам құқығы" тақырыбында өткізді. "Сыйбайлас жемқорлық және адам құқығы" атты сынып сағаттары қоғамтану сабактарында тақырыпты талқылаудың жалғасы болды. Оқушылар "сыйбайлас жемқорлық" ұғымын, оның түрлерін, сыйбайлас жемқорлыққа байланысты қылмыстардың жиі жазасыз қалу себептерін талқылады. Сыйбайлас жемқорлық байқалатын барлық салаларды қайталады. Бұл көптеген аяқтары бар" спрут" болды.

Сынып сағаттары ойын формаларында материал дайындалған 5-8 сыныптарда да өткізілді. Бейнероликтерді қарау және талқылау үйымдастырылды. Балалар сынып сағаттарында проблемалық жағдайларды модельдеді, заңнамалық нормалар арқылы шешу жолдарын іздеді. Осылайша, сынып сағаттары оқушылардың құқықтық сауаттылығы мен адамгершілік мәдениетін қалыптастыруға ықпал етті. Тарих және қоғамтану пәнінің мұғалімі Карпикова А.С. сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында 11 сынып оқушыларына "Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің әлемдік тәжірибесі" тақырыбында ашық сабак өткізді. Бұл сабактың мақсаттары: студенттердің сыйбайлас жемқорлыққа жағымсыз әлеуметтік құбылыс ретінде теріс көзқарасын қалыптастыру, осы құбылыстың себептерін және оның қоғамға тигізетін зиянын түсіну арқылы; белсенді өмірлік ұстанымды қалыптастыру – біздің мемлекетіміз өркендеуі үшін Қазақстанның әрбір азаматы не істеуі керек; азаматтық жауапкершілікті қалыптастыру, заңын, Ар-намыс пен адалдықтың, ашылмаған беделдің және сыйбайлас жемқорлықпен күресу қажеттілігі сияқты ұғымдардың маңыздылығын өзін-өзі тану. Презентациямен болған әңгіме барысында оқушылармен келесі мәселелер талқыланды: сыйбайлас жемқорлық дегеніміз не, Қазақстандағы сыйбайлас жемқорлық деңгейі, сыйбайлас жемқорлықтың салдары, сыйбайлас жемқорлықтың салдары, сыйбайлас жемқорлықтың қоғамның түрлі салаларына тигізетін жағымсыз әсерлері. Талқылау барысында оқушылар сыйбайлас жемқорлық демократия мен құқықтық тәртіпті әлсіретеді, бұл адам құқықтарының бұзылуына әкеледі, нарықтық тетіктерді бұрмалайды, адамдардың өмір сүру сапасын нашарлатады, үйымдастқан қылмысқа, терроризмге және халықаралық қауіпсіздікке басқа да қауіп-қатерлерге ықпал етеді деген пікірге келді. Бұл қауіпті құбылыс барлық елдерде бар - үлкен және кіші, бай және кедей. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы күрес әр азаматтың борышы және белсенді азаматтық ұстаным таныту керек.

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша жұмыс тобы келесі ұсыныстар берді:

1. Костанай облысы әкімдігінің білім басқармасы «Қостанай қаласы білім бөлімінің № 10 жалпы білім беретін мектебі» КММ педагогикалық қызметкерлері Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» Заңын, «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы Заңын, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Педагогикалық әдеп туралы» 2020 жылғы 11 мамырдағы бұйрығын сақтасын.
2. Директордың тәрбие ісі жөніндегі срынбасарлары тоқсанына 1 рет мектептің ресми интернет ресурсында орналастырумен жарияландырумен сыйбайлас құқық бұзушылықтарын алдын алу бойынша түсіндіру жұмыстарын жүргізсін.

3. Мемлекеттік қызметерді көрсетуге жауапты тұлғалар Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік қызметтер туралы» Занын, Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігінің 2020 жылғы 24 сәуірдегі № 158, 19.06.2020 ж. № 254 (17.07.2020 ж. өзгерістермен), 12.10.2018 ж. № 564 (17.07.2020 ж. № 305, 07.08.2020 ж. № 332 өзгерістермен), 27.05.2020 ж. № 223, 22.05.2020 ж. № 219, 28.01.2015 ж. № 39 (04.05.2020 ж. № 172 өзгертулермен), 27.01.2016 ж. № 83 (14.05.2020 ж. № 2020 езгертулермен) бүйрықтарын қатан сақтасын.
4. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын алдын алу мәселелерін Жалпыға бірдей құқықтық мәдениеті оқу бағдарламасына ендіzsін.
5. Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы «Қостанай қаласы білім бөлімінің № 10 жалпы білім беретін мектебі» КММ басшысы топ мүшелерімен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша түсініdrу жұмыстарын жүргізсін.

Жұмыс тобының төрайымы:

Алтай К.Т.

Жұмыс тобының мүшелерімен келісілді:

Аблайханова А.К.

Курганбекова У. А.